Valtiopäivä

Yritysverotus

Yritysten tulovero laskee *18 prosenttiin*

Yritysten maksama tulovero alenee ensi vuoden alussa kaksi prosenttiyksikköä. Eduskunta hyväksyi uudistuksen äänin 110–54 ja asian käsittely päättyi. Staattisen arvion mukaan yhteisöveron tuotto pienenee noin 841 miljoonaa euroa.

PALKAT
Työntekijä saisi pyynnöstä tiedon vertailuryhmänsä keskipalkoista

OLESKELU
Toimeentulotuki voi viedä ulkomaisen opiskelijan oleskeluluvan

VEROTUS
Valiokunta puoltaa ansiotuloverojen kevennystä ensi vuodelle

Kuva on luotu tekoälyllä.

PÄIVÄN PÄÄJUTTU

Yritysten tulovero laskee 18 prosenttiin

Yritysten maksama tulovero alenee ensi vuoden alussa kaksi prosenttiyksikköä. Eduskunta hyväksyi uudistuksen äänin 110–54 ja asian käsittely päättyi. Staattisen arvion mukaan yhteisöveron tuotto pienenee noin 841 miljoonaa euroa.

Eduskunta hyväksyi toisessa käsittelyssä lait, joilla yhteisöverokanta alenee 20 prosentista 18 prosenttiin vuoden 2027 alusta. Samaan 18 prosenttiin laskee lähdevero, jota peritään ulkomaisten yhteisöjen saamista osingoista, koroista ja rojalteista. Elinkeinotoiminnan tappioita voi jatkossa vähentää 25 vuoden ajan nykyisen 10 vuoden sijaan. Lähdeveron tuotto pienenee noin 2 miljoonaa euroa. Tappioiden vähennysajan pidennys pienentää yhteisöveron tuottoa pitkällä aikavälillä noin 100 miljoonaa euroa vuosittain. Vaikutus alkaa asteittain vuodesta 2037 ja on täysimääräinen vuodesta 2051. Lait hyväksyttiin äänin 110–54. Hylkäämistä ehdotti Joona Räsänen (sd) Pia Lohikosken (vas) kannattamana. Sosiaalidemokraatit, vihreät ja vasemmistoliitto olivat jättäneet mietintöön yhteisen vastalauseen. Keskustan Hannu Hoskosen lausumaehdotus kaatui äänin 107–22 ja tyhjää äänesti 34. Lisätalousarviosta käydyssä keskustelussa sosiaalidemokraattien Pia Viitanen ja Lauri Lyly arvostelivat kevennystä.

HE 151/2026 vp · tappiontasaus · rajoitettu verovelvollisuus · lähdevero

Valmistelu: valtiovarainministeriö 4.8.2025 alkaen · 34 lausuntoa 2.11. mennessä · Hankeikkuna VM083:00/2025

SALISSA PÄÄTETTIIN

Yritysten tulovero laskee 18 prosenttiin

Yhteisöverokanta alenee 20 prosentista 18 prosenttiin. Tappioiden vähennysaika pitenee 25 vuoteen.

Hyväksyttiin 2. käsittelyssä äänin 110–54. Keskustan lausumaehdotus hylättiin äänin 107–22, tyhjiä 34

HE 151/2026 vp · tappiontasaus · rajoitettu verovelvollisuus · lähdevero

Valmistelu: valtiovarainministeriö 4.8.2025 alkaen · 34 lausuntoa 2.11. mennessä · Hankeikkuna VM083:00/2025

Palkka-avoimuus: oikeus tietää vertailuryhmän palkat

Työntekijä saisi pyynnöstä tiedon samaa työtä tekevien keskipalkoista. Vähintään sadan työntekijän työnantajien olisi raportoitava sukupuolten palkkaeroista.

Hyväksyttiin 1. käsittelyssä äänin 109–53

HE 129/2026 vp · samapalkkaisuus · Tilastokeskus · tasa-arvovaltuutetut

Valmistelu: sosiaali- ja terveysministeriö 17.5.2024 alkaen · 73 lausuntoa 2.11. mennessä · Hankeikkuna STM069:00/2024

Toimeentulotuki voi viedä opiskelijan oleskeluluvan

EU:n ulkopuolelta tulleen opiskelijan oleskelulupa voidaan peruuttaa tai uutta lupaa jättää myöntämättä, jos hän on turvautunut toimeentulotukeen. Hylkäämistä ehdotti Tiina Elo (vihr).

Hyväksyttiin 2. käsittelyssä äänin 143–20

HE 79/2026 vp · ulkomaalaiset opiskelijat · toimeentulo · toimeentulotuki

Valmistelu: työ- ja elinkeinoministeriö 1.2.2024 alkaen · 56 lausuntoa 2.11. mennessä · Hankeikkuna TEM013:00/2024

Vuoden 2026 kolmas lisätalousarvio

Tuloarviota korotetaan 585 milj. eurolla ja määrärahoja 139 milj. eurolla. Lisärahaa saavat muun muassa afrikkalaisen sikaruton torjunta ja Lähi-idän kriisistä kärsivät viljelijät.

Hyväksyttiin ainoassa käsittelyssä

HE 226/2026 vp · Lisätalousarviot · valtion talousarviot

Valmistelu: valtiovarainministeriö 29.7.2026 alkaen · Hankeikkuna VM092:00/2026

Peruskoulun oppimistulokset: kahdeksan vaatimusta hallitukselle

Eduskunta edellyttää muun muassa asiantuntijavalmistelua oppilaiden osaamisen ja hyvinvoinnin arvioinnin parantamiseksi.

Lausumat hyväksyttiin, lausumasta 1 äänin 109–50

0 20/2024 vp

Rikoksella hankittu omaisuus helpommin valtiolle

Selittämätön omaisuus voitaisiin tuomita menetetyksi, jos se olisi varsin todennäköisesti peräisin rikollisesta toiminnasta.

Hyväksyttiin 1. käsittelyssä

HE 137/2026 vp · takaisinsaanti · ympäristörikokset · huumausainerikokset

Valmistelu: oikeusministeriö 1.9.2024 alkaen · 32 lausuntoa 2.11. mennessä · Hankeikkuna OM062:00/2023

Työkoneiden ja autojen päästösäännöt Suomen lakiin

Liikenne- ja viestintävirastosta tulisi liikkuvien työkoneiden hyväksyntä- ja markkinavalvontaviranomainen.

Hyväksyttiin 1. käsittelyssä

HE 141/2026 vp · tyyppihyväksyntä · moottoriajoneuvot · katsastus

Valmistelu: liikenne- ja viestintäministeriö 30.10.2025 alkaen · 18 lausuntoa 2.11. mennessä · Hankeikkuna LVM049:00/2025

Ensimmäinen lentoliikennesopimus Perun kanssa

Sopimus antaa molempien maiden lentoyhtiöille vastavuoroisen vapauden liikennöidä maiden välillä.

Hyväksyttiin 1. käsittelyssä

HE 154/2026 vp · Peru · tullit (maksut) · lentoyhtiöt

Valmistelu: liikenne- ja viestintäministeriö 9.6.2026 alkaen · 8 lausuntoa 2.11. mennessä · Hankeikkuna LVM027:00/2026

Dieselveron palautus kuljetusalalle

Ammattikäytön dieselin valmisteverosta palautettaisiin 3,3 senttiä litralta.

Lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan

HE 266/2026 vp · veronpalautus · kuorma-autoliikenne · linja-autoliikenne

Valmistelu: valtiovarainministeriö 17.6.2025 alkaen · 37 lausuntoa 2.11. mennessä · Hankeikkuna VM071:00/2025

Veneilyn promilleraja samaksi kuin autoilussa

Mira Niemisen (ps) aloite laskisi vesiliikennejuopumuksen rajan 1,0 promillesta 0,5 promilleen.

Lähetettiin lakivaliokuntaan

LA 19/2026 vp · meriturvallisuus · raja-arvot (rajoitukset) · liikennejuopumus

Lapsen läsnä ollessa tehdystä rikoksesta ankarampi rangaistus

Helena Marttilan (sd) ym. aloite lisäisi rikoslakiin uuden rangaistuksen koventamisperusteen.

Lähetettiin lakivaliokuntaan

LA 21/2026 vp · silminnäkijät · todistajat · lähisuhdeväkivalta

Asuntojen lyhytvuokraus luvanvaraiseksi

Asemakaava-alueen asunnon käyttö lyhytvuokraukseen ilman siinä asumista vaatisi luvan. Mietintöön on jätetty vastalause.

Mietintö pantiin pöydälle 10.11.2026

HE 83/2026 vp · lyhytvuokraus · nollaenergiatalot · rakennusaineet

Valmistelu: ympäristöministeriö 7.1.2025 alkaen · 172 lausuntoa 2.11. mennessä · Hankeikkuna YM002:00/2025

Ensimmäinen lentoliikennesopimus Brasilian kanssa

Sopimus antaa molempien maiden lentoyhtiöille vastavuoroisen vapauden liikennöidä maiden välillä.

Hyväksyttiin 1. käsittelyssä

HE 153/2026 vp · Brasilia · tullit (maksut) · lentoyhtiöt

Valmistelu: liikenne- ja viestintäministeriö 9.6.2026 alkaen · 9 lausuntoa 2.11. mennessä · Hankeikkuna LVM028:00/2026

Eläintenpitokiellot pidemmiksi ja lähes automaattisiksi

Eläinsuojelurikoksesta seuraisi pääsääntöisesti eläintenpitokielto, jonka vähimmäiskesto pitenisi kolmeen vuoteen.

1. käsittely alkoi ja keskeytettiin

HE 130/2026 vp · eläinsuojelurikokset · rikoslaki · vankeusrangaistus

Valmistelu: oikeusministeriö 1.1.2025 alkaen · 67 lausuntoa 2.11. mennessä · Hankeikkuna OM085:00/2023

Toimeentulotukea lemmikin eläinlääkärikuluihin

Anna Kontulan (vas) aloite sallisi täydentävän toimeentulotuen ja sosiaalisen luoton eläinlääkärikuluihin.

Lähetettiin sosiaali- ja terveysvaliokuntaan

LA 17/2026 vp · luotonanto · eläinlääkintä · pienituloiset

Työpaikoille velvollisuus valita ympäristövaltuutettu

Tiina Elon (vihr) ym. aloite toisi ilmasto- ja ympäristöasiat työpaikan vuoropuheluun.

Lähetettiin työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan

LA 20/2026 vp · yhteistoimintamenettely · työpaikat · valtuutetut

Tuotevastuu laajenee ohjelmistoihin

Valmistajan vastuu viallisista tuotteista kattaisi myös ohjelmistot ja digitaaliset valmistustiedostot.

Mietintö pantiin pöydälle 10.11.2026

HE 190/2026 vp · tuotevastuu · vahingonkorvausvastuu · tuoteturvallisuus

Valmistelu: oikeusministeriö 3.5.2024 alkaen · 26 lausuntoa 2.11. mennessä · Hankeikkuna OM042:00/2024

Viranomaisille seuraamusmaksu tietosuojarikkomuksista

Maksun voisi määrätä pääsääntöisesti kaikille viranomaisille mutta ei tuomioistuimille eikä eduskunnan virastoille.

Mietintö pantiin pöydälle 10.11.2026

HE 46/2026 vp · yksityinen sektori · rikosasiat · julkinen sektori

Valmistelu: oikeusministeriö 5.12.2023 alkaen · 173 lausuntoa 2.11. mennessä · Hankeikkuna OM127:00/2023

Seurakuntavaaleihin sähköinen äänioikeusrekisteri

Kirkkohallitus muodostaisi rekisterin kirkon jäsentiedoista.

Mietintö pantiin pöydälle 10.11.2026

HE 152/2026 vp · kirkkoherrat · kirkolliset vaalit · jäsenet

Valmistelu: opetus- ja kulttuuriministeriö 27.5.2025 alkaen · Hankeikkuna OKM031:00/2025

Uusi laki työssä käytettävien koneiden turvallisuudesta

Laki täydentäisi EU:n koneasetusta muun muassa ohjeiden kielen ja seuraamusten osalta.

Mietintö pantiin pöydälle 10.11.2026

HE 220/2026 vp · koneet · kieli ja kielet · työkoneet

Valmistelu: sosiaali- ja terveysministeriö 25.6.2024 alkaen · 16 lausuntoa 2.11. mennessä · Hankeikkuna STM094:00/2024

Työllisyyspalveluiden valtakunnallisia tukitehtäviä lakkautetaan

Yritysneuvonta siirtyisi elinvoimakeskuksille ja osaajien maahanmuuton edistäminen Business Finland Oy:lle.

Mietintö pantiin pöydälle 10.11.2026

HE 239/2026 vp · yritysneuvonta · Elinvoimakeskukset · Business Finland osakeyhtiö

Valmistelu: työ- ja elinkeinoministeriö 26.2.2026 alkaen · 71 lausuntoa 2.11. mennessä · Hankeikkuna TEM010:00/2026

Kiinteistötoimituksia voisi hoitaa kirjallisesti

Rekisterin laadun parantamiseksi tehtävät toimitukset voitaisiin hoitaa ilman kokousta.

Mietintö pantiin pöydälle 10.11.2026

HE 135/2026 vp · kiinteistörekisterit · kiinteistötoimitus · luotettavuus

Valmistelu: maa- ja metsätalousministeriö 13.11.2025 alkaen · 9 lausuntoa 2.11. mennessä · Hankeikkuna MMM048:00/2025

Ampuma-aselakiin selvennyksiä ja kevennyksiä

Muutos korjaa puutteita, joista Euroopan komissio on huomauttanut Suomelle.

Mietintö pantiin pöydälle 10.11.2026

HE 122/2026 vp · deaktivointi · elinkeinonharjoittajat · aseluvat

Valmistelu: sisäministeriö 1.8.2024 alkaen · 27 lausuntoa 2.11. mennessä · Hankeikkuna SM021:00/2024

ÄÄNESTYKSET

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Jatkettu ensimmäinen käsittely, äänestys 1: Käsittelyn pohja: mietintö JAA / Lauri Lylyn ehdotus (vl 1) EI

Jaa 109 · ei 53 · tyhjiä 0 · poissa 37

	KOK	PS	SD	KESK	VIHR	VAS	R	KD	LIIK	TV
Jaa	37	39	·	19	·	·	8	4	1	1
Ei	·	·	33	·	10	10	·	·	·	·
Poissa	11	5	10	4	3	1	2	1	·	·

Kaikki ryhmät äänestivät yhtenäisesti.

HE 129/2026 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain muuttamisesta

Osittain toinen, osittain ainoa käsittely, äänestys 2: Lakiehdotuksen hyväksyminen JAA / hylkääminen EI

Jaa 143 · ei 20 · tyhjiä 0 · poissa 36

	KOK	PS	SD	KESK	VIHR	VAS	R	KD	LIIK	TV
Jaa	37	40	33	19	·	·	8	4	1	1
Ei	·	·	·	·	10	10	·	·	·	·
Poissa	11	4	10	4	3	1	2	1	·	·

Kaikki ryhmät äänestivät yhtenäisesti.

HE 79/2026 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tuloverolain 119 ja 124 §:n sekä rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 7 ja 15 §:n muuttamisesta

Toinen käsittely, ainoa käsittely, äänestys 3: Lakiehdotusten hyväksyminen JAA / hylkääminen EI

Jaa 110 · ei 54 · tyhjiä 0 · poissa 35

	KOK	PS	SD	KESK	VIHR	VAS	R	KD	LIIK	TV
Jaa	37	40	·	19	·	·	8	4	1	1
Ei	·	·	34	·	10	10	·	·	·	·
Poissa	11	4	9	4	3	1	2	1	·	·

Kaikki ryhmät äänestivät yhtenäisesti.

HE 151/2026 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tuloverolain 119 ja 124 §:n sekä rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 7 ja 15 §:n muuttamisesta

Toinen käsittely, ainoa käsittely, äänestys 4: Mietintö JAA / Hannu Hoskosen lausumaehdotus (vl 2) EI

Jaa 107 · ei 22 · tyhjiä 34 · poissa 36

	KOK	PS	SD	KESK	VIHR	VAS	R	KD	LIIK	TV
Jaa	35	40	·	·	8	10	8	4	1	1
Ei	1	·	·	19	2	·	·	·	·	·
Tyhjää	·	·	34	·	·	·	·	·	·	·
Poissa	12	4	9	4	3	1	2	1	·	·

Ryhmästään poikkesivat: Atte Harjanne (vihr) ei, ryhmä jaa; Hanna Holopainen (vihr) ei, ryhmä jaa; Sari Multala (kok) ei, ryhmä jaa

HE 151/2026 vp

Perusopetuksen oppimistulokset, mahdollisuuksien tasa-arvo ja rahoitus

Osittain ainoa, osittain toinen käsittely, äänestys 5: Mietinnön lausumaehdotus 1 JAA / Pia Lohikosken lausumaehdotus EI

Jaa 109 · ei 50 · tyhjiä 0 · poissa 40

	KOK	PS	SD	KESK	VIHR	VAS	R	KD	LIIK	TV
Jaa	15	40	31	17	2	·	·	2	1	1
Ei	20	·	·	2	8	10	8	2	·	·
Poissa	13	4	12	4	3	1	2	1	·	·

Ryhmästään poikkesivat: Pauli Aalto-Setälä (kok) jaa, ryhmä ei; Atte Harjanne (vihr) jaa, ryhmä ei; Janne Heikkinen (kok) jaa, ryhmä ei; Pertti Hemmilä (kok) jaa, ryhmä ei; Hanna Holopainen (vihr) jaa, ryhmä ei; Petri Honkonen (kesk) ei, ryhmä jaa; Juha Hänninen (kok) jaa, ryhmä ei; Janne Jukkola (kok) jaa, ryhmä ei; Atte Kaleva (kok) jaa, ryhmä ei; Teemu Kinnari (kok) jaa, ryhmä ei; Hanna Kosonen (kesk) ei, ryhmä jaa; Milla Lahdenperä (kok) jaa, ryhmä ei; Mia Laiho (kok) jaa, ryhmä ei; Martin Paasi (kok) jaa, ryhmä ei; Karoliina Partanen (kok) jaa, ryhmä ei; Susanne Päivärinta (kok) jaa, ryhmä ei; Paula Risikko (kok) jaa, ryhmä ei; Heikki Vestman (kok) jaa, ryhmä ei; Henrik Vuornos (kok) jaa, ryhmä ei

0 20/2024 vp

Kaikkien edustajien äänet nimeltä ovat liitteessä.

1 Palkkatiedot työntekijän ulottuville

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä lait, joilla pannaan täytäntöön EU:n palkka-avoimuusdirektiivi. Työntekijä saisi pyynnöstä kirjallisesti tiedon samaa tai samanarvoista työtä tekevien keskipalkoista. Työnhakijalle olisi kerrottava alkupalkka tai sen vaihteluväli. Vähintään sata työntekijää työllistävien työnantajien olisi ilmoitettava sukupuolten palkkaeroista ja laiminlyönnistä seuraisi maksu. Äänin 109–53 kaatui Lauri Lylyn (sd) ehdotus, jota Tiina Elo (vihr) kannatti. Lylyn ehdotus olisi muuttanut useita pykäliä muun muassa laiminlyöntimaksun osalta. Direktiivi pannaan täytäntöön sen vähimmäisvaatimusten mukaisena.

Palkansaaja voisi jatkossa verrata omaa palkkaansa samaa työtä tekevien keskipalkkoihin.

HE 129/2026 vp · samapalkkaisuus · Tilastokeskus · tasa-arvovaltuutetut

Valmistelu: sosiaali- ja terveysministeriö 17.5.2024 alkaen · 73 lausuntoa 2.11. mennessä · Hankeikkuna STM069:00/2024

2 Valiokunta puoltaa ansiotuloverojen kevennystä vuodelle 2027

Valtiovarainvaliokunta esittää hallituksen veropaketin hyväksymistä. Tuloveroasteikko tarkistetaan ansiotason nousun mukaan, mikä vähentää ansiotuloveroja noin 768 miljoonaa euroa. Työtulovähennyksen korotus keventää pieni- ja keskituloisten verotusta noin 230 miljoonaa euroa. Yrittäjävähennys nousee 5,5 prosenttiin. Lahjoitusvähennys laajenee muun muassa liikuntaan, urheiluun ja lasten ja nuorten hyvinvointiin. Valiokunta lisäsi kohteisiin vapaaehtoisen maanpuolustuksen. Panttitulot ja lastensuojelun taloudelliset tuet säädetään verovapaiksi. Valiokunta ehdottaa kolmen lahjoitusvähennystä laajentavan lakialoitteen hylkäämistä.

Useimpien palkansaajien tuloverotus kevenee vuonna 2027, jos eduskunta hyväksyy esityksen talousarvion yhteydessä.

VaVM 28/2026 vp (HE 174/2026 vp)

Valmistelu: valtiovarainministeriö 10.4.2024 alkaen · 36 lausuntoa 2.11. mennessä · Hankeikkuna VM065:00/2024

3 Eduskunta vaatii parempaa tietoa peruskoulun osaamisesta

Eduskunta hyväksyi tarkastusvaliokunnan kahdeksan lausumaa peruskoulun oppimistuloksista, mahdollisuuksien tasa-arvosta ja rahoituksesta. Ensimmäisessä edellytetään, että hallitus käynnistää laajapohjaisen asiantuntijavalmistelun oppilaiden osaamisen ja hyvinvoinnin arvioinnin parantamiseksi. Tuloksista on raportoitava selontekona seuraavan vaalikauden loppuun mennessä. Pia Lohikoski (vas) ehdotti Riitta Kaarisalon (sd) kannattamana lausuman korvaamista omallaan. Ehdotus hävisi äänin 109–50. Päivän pisimmässä keskustelussa kiisteltiin erityisesti kansallisten kokeiden kokeilusta.

Hallituksen on valmisteltava keinoja oppilaiden osaamisen seurantaan ja raportoitava niistä eduskunnalle.

0 20/2024 vp

4 Ammattidieselistä väiteltiin summasta ja aikataulusta

Hallitus ehdottaa, että ammattikäytössä olevan dieselin valmisteverosta palautettaisiin 3,3 senttiä litralta. Palautus koskisi kaupallisen liikenteen linja-autoja ja vähintään 7,5 tonnin tavaraliikenteen ajoneuvoja. Se otettaisiin käyttöön EU:n polttoaineen jakelun päästökaupan alkaessa todennäköisesti 1.1.2028. Valtiovarainministeri Riikka Purran mukaan palautus on pieni, koska 40 miljoonan kustannukselle on löydettävä rahoitus. Keskustan Tuomas Kettunen ehdotti palautuksen nostamista 6,7 senttiin. Perussuomalaisten puhujat korostivat ammattidieselin olevan puolueen pitkäaikainen tavoite. Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.

Kuljetusyritysten polttoainekulut kevenisivät todennäköisesti vuodesta 2028 alkaen.

HE 266/2026 vp · veronpalautus · kuorma-autoliikenne · linja-autoliikenne

Valmistelu: valtiovarainministeriö 17.6.2025 alkaen · 37 lausuntoa 2.11. mennessä · Hankeikkuna VM071:00/2025

5 Siviilipalvelus kytketään yhteiskunnan varautumiseen

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta ehdottaa siviilipalveluslain muutosten hyväksymistä sellaisinaan. Siviilipalvelusta suorittavia ja sen suorittaneita voitaisiin käyttää laajemmin viranomaisten tukena häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Kaikille siviilipalveluksen reserviin kuuluville tulisi mahdollisuus kertauspalvelukseen. Aloitetusta siviilipalveluksesta voisi myös vaihtaa varusmiespalvelukseen. Mietintö hyväksyttiin valiokunnassa äänin 13–2. Tiina Elo (vihr) ja Minja Koskela (vas) jättivät vastalauseen, jonka mukaan uudistus ei korjaa palveluksen pitkää kestoa. Lakien on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2027.

Siviilipalvelusta suorittavat olisivat nykyistä laajemmin viranomaisten käytettävissä poikkeusoloissa.

TyVM 12/2026 vp (HE 196/2026 vp)
Valmistelu: työ- ja elinkeinoministeriö 16.12.2024 alkaen · 49 lausuntoa 2.11. mennessä · Hankeikkuna TEM102:00/2024

SALIN TUNNELMA

107 puheenvuoroa · 38 vastauspuheenvuoroa · 4 h 46 min

Salissa käytettiin 107 puheenvuoroa, joista 38 oli vastauspuheenvuoroja. Keskustelua kertyi 286 minuuttia. Vilkkain keskustelu käytiin peruskoulun oppimistuloksista: siinä käytettiin 42 puheenvuoroa, joista 23 oli vastauspuheenvuoroja. Erimielisyys koski etenkin kansallisten kokeiden kokeilua. Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja ja perussuomalaiset puolsivat kokeilua, vasemmistoliitto vastusti sitä. Ammattidieselistä väittelivät erityisesti perussuomalaiset ja keskusta palautuksen aikataulusta ja suuruudesta. Lisätalousarviosta puhuttiin ilman vastauspuheenvuoroja. Rikoshyödyn poisottaminen ja lapsen läsnäoloa koskeva aloite saivat kannatusta useasta puolueesta. Useimmin vastauspuheenvuoron käyttivät sosiaalidemokraatit perussuomalaisille.

SALIN LINJAT

KESK Keskusta piti ammattidieseliä tarpeellisena mutta vaati suurempaa palautusta ja aikaisempaa voimaantuloa. Markku Siponen piti tasokokeita liian raskaana keinona.

KOK Kokoomus puolusti lisätalousarviota ja rikoshyödyn poisottamista. Puolueen puhujat pitivät tasokokeiden kokeilua yhtenä tiedonkeruun keinona.

PS Perussuomalaiset esittivät ammattidieselin puolueensa pitkäaikaisena tavoitteena ja torjuivat keskustan arvostelun aikataulusta. Puolue kannatti kansallisten kokeiden pilotointia Tanskan mallin mukaan.

R Mikko Ollikainen tuki lisätalousarvion tutkimuspanostuksia. Hän piti oppimistuloksia koskevaa valmisteluprosessia ongelmallisena ja kannatti Lohikosken ehdotusta.

SD Sosiaalidemokraatit arvostelivat hallituksen velanottoa ja yhteisöveron kevennystä. Peruskoulusta Johanna Ojala-Niemelä puolsi kokeiden pilotointia, kun taas Riitta Kaarisalo katsoi tietopohjaa voitavan laajentaa ilman tasokokeita.

VAS Vasemmistoliitto vastusti kansallisia tasokokeita vedoten sivistysvaliokunnan yksimieliseen kantaan ja tutkijoihin. Anna Kontula esitteli aloitettaan pienituloisten lemmikkien hoidosta.

VIHR Hanna Holopainen korosti mietinnön esittävän selvitystä eikä kansallisia kokeita. Tiina Elo esitteli aloitettaan työpaikkojen ympäristövaltuutetusta.

PIA LOHIKOSKI (VAS)
> Kansalliset tasokokeet eivät ratkaise oppimistulosten laskua vaan voivat kaventaa opetusta, lisätä stressiä ja

JOHANNA OJALA-NIEMELÄ (SD)
> Tarkastusvaliokunta esittää kansallisia kokeita pilotoitavaksi vaihtoehdoksi. Tulokset salattaisiin

eriyttää kouluja.

RIIKKA PURRA (VALTIOVARAINMINISTERI)
Ammattidiesel on sidottu EU:n polttoaineiden päästökaupan siirtyneeseen alkuun. Palautus on pieni, koska 40 miljoonan kustannukselle on löydettävä rahoitus.

PIA VIITANEN (SD)
Verotulojen nousu on myönteistä, mutta hallitus ottaa ennätysvelkaa ja yhteisöveron kevennys vaarantaa EU:n menosäännön noudattamisen.

Tanskan tapaan muilta kuin oppilaalta, vanhemmilta ja koululta.

TUOMAS KETTUNEN (KESK)
Voimaantulo vasta vuonna 2028 on pettymys. Valiokunnan pitäisi harkita palautuksen tuplaamista 6,7 senttiin litralta.

MEDIA JA SALI

Päivän eduskunta-asioista eniten juttuja sai peruskoulun kansallisista tasokokeista käyty kiista. Lyhytvuokrauksen 90 päivän raja näkyi useassa mediassa, kun taas yritysten ja palkansaajien verotusta koskevat päätökset näkyivät jutuissa vain vähän tai eivät lainkaan.

Peruskoulun tasokokeista syntyi kiista LAAJA

Mediassa asia kehystyi kansallisten tasokokeiden kiistaksi: Helsingin Sanomien mukaan eduskunta hyväksyi mietinnön, jossa ehdotetaan tasokokeiden kokeilua, äänin 109–50, ja "rivit hajosivat", kun myös opetusministeri Anders Adlercreutz (r) äänesti vastaan. Ryhmien sisäiset erot näkyivät myös salissa, jossa esimerkiksi SDP:n Johanna Ojala-Niemelä puolsi pilotointia ja Riitta Kaarisalo ei. Ero syntyy painotuksesta: salissa vihreiden Hanna Holopainen korosti mietinnön esittävän selvitystä eikä kansallisia kokeita, ja lausumista ensimmäinen koskee asiantuntijavalmistelua arvioinnin parantamiseksi, kun taas Yle kuvasi asiaa ennen kaikkea tutkijoiden välisenä "kovana vääntönä".

Helsingin Sanomat 6.11.: Eduskunta | Rivit hajosivat, kun peruskoulun tasokokeista äänestettiin – opetusministerikin äänesti vastaan
Helsingin Sanomat 5.11.: Koulut | Eduskunnassa repesi riita peruskoulun tasokokeista
Yle 5.11.: Analyysi: Miksi taloustieteilijät tunkevat nenäänsä koulumaailmaan? – tästä on kyse kiistassa kansallisista kokeista

0 20/2024 vp

Yritysten tulovero laskee 18 prosenttiin VÄHÄINEN

Hyväksytty yhteisöveron alennus ei näkynyt seurattujen medioiden juttuja uutisaiheena. Aiheen sivusi Helsingin Sanomien mielipidekirjoitus, jossa yhteisövero mainittiin perusteluna sille, ettei listaamattomien yhtiöiden osinkoverotusta pitäisi kiristää. Salissa sosiaalidemokraatit arvostelivat yhteisöveron kevennystä, mutta tämä kiista ei näkynyt jutuissa.

Helsingin Sanomat 6.11.: Verotus | Osinkoverotuksen kiristäminen olisi myrkkyä kasvulle

HE 151/2026 vp

Ansiotuloverojen kevennys etenee vuodelle 2027 EI NÄKYNYT

Valtiovarainvaliokunnan puolto noin 768 miljoonan euron ansiotuloverojen kevennykselle ja työtulovähennyksen korotukselle ei näkynyt seurattujen medioiden jutuissa. Saman aikajakson talousjutut käsittelivät eläkkeitä, kuten elinaikakerrointa ja indeksijäädytyksen vaikutuksia.

VaVM 28/2026 vp

Lyhytvuokraukselle 90 päivän raja LAAJA

Media kehysti asian 90 päivän rajan kautta: Yle kertoi, että omistusasuntoa voisi lyhytvuokrata enintään 90 päivää vuodessa ilman viranomaisen lupaa. Lehden painotus on luvanvaraisuudessa, ja Yle mainitsi myös SDP:n, keskustan, vihreiden ja vasemmistoliiton vastalauseen. Kauppalehti kertoi asiasta Rovaniemellä viittä asuntoa vuokraavan Tuomas Notkon kautta ("Loppuu turha riitely"), ja Helsingin Sanomien mukaan hotelli Kämpin omistajat haluavat tiukempaa sääntelyä.

Yle 5.11.: Lakiesitys etenee eduskunnan täysistuntoon: omistusasuntoa voisi lyhytvuokrata 90 päivää vuodessa

Kauppalehti 5.11.: Airbnb-vuokraukseen tulossa 90 päivän raja – Viittä asuntoa Rovaniemellä lyhytvuokraava Tuomas Notko: ”Loppuu turha riitely”

Helsingin Sanomat 5.11.: Hotellin uudistus | Kämpissä on nyt uudet sviitit ja kylpylä – ”Viiden tähden markkina kasvaa”, norjalaisomistaja uskoo

HE 83/2026 vp

Palkka-avoimuus etenee opposition arvostellessa VÄHÄINEN

Iltalehti kehysti palkka-avoimuusdirektiivin täytäntöönpanon opposition arvostelun kautta otsikolla "Nyt sataa rajua kritiikkiä" ja nosti esiin SDP:n Lauri Lylyn sekä SDP:n ja vihreiden vastalauseet. Lehden kuvauksessa painottuvat työntekijän oikeus palkkatietoon ja työnantajan velvollisuus raportoida palkkaeroista. MTV Uutiset kertoi samaan aikaan naisten palkkapäivästä Tehyn ja SuPerin tiedotteen pohjalta.

Iltalehti 5.11.: Suomeen tulee palkkoja koskeva muutos – Nyt sataa rajua kritiikkiä

MTV Uutiset 6.11.: Tänään on naisten palkkapäivä – loppuvuosi ”palkatta”

HE 129/2026 vp

Ammattidieselin palautuksen suuruudesta kiisteltiin VÄHÄINEN

Salissa kiisteltiin 3,3 sentin palautuksen suuruudesta ja aikataulusta: keskusta vaati suurempaa palautusta ja aiempaa voimaantuloa, ja perussuomalaiset puolustivat sitä pitkäaikaisena tavoitteenaan. Jutuissa ammattidiesel ei noussut esiin tällä nimellä, vaan ne käsittelivät polttoaineiden hintaa ja hallituksen 60 miljoonan euron pakettia. Ilta-Sanomat kertoi NEOTin ja Nesteen lobanneen jakeluvelvoitteen alentamista vastaan, Talouselämä raskaan liikenteen verotuksesta ja Iltalehti Miiasta, jonka "dieselin hinta ajoi ahdinkoon".

Talouselämä 1.11.: Raskas liikenne maksaa veroja 2,5 miljardia – Lisävero iskisi vientiin

Ilta-Sanomat 5.11.: Hallituksessa raju vääntö polttoaineiden hinnasta – näin yhtä bensakeinoa vastaan lobattiin

Iltalehti 2.11.: Dieselin hinta ajoi Miian, 38, ahdinkoon – Jäljelle jäi vain yksi ratkaisu: ”Sattuu tosi paljon”

HE 266/2026 vp

Jäi uutisoinnin ulkopuolelle. Vuoden 2026 kolmas lisätalousarvio ja siviilipalveluksen kytkeminen yhteiskunnan varautumiseen eivät näkyneet seurattujen medioiden jutuissa.

Seuranta 31.10.–6.11.: kotimainen media, 3321 verkkojuttua.

TULOSSA

- **9.11.2026** Hallintovaliokunta kuulee kuntalain muutoksista muun muassa nuorisovaltuustoja, eläkeläisjärjestöjä ja vammaisjärjestöjä.
- **10.11.2026** Täysistunnossa on pöydällä muun muassa lyhytvuokrauksen luvanvaraisuus. Sotilastiedustelulain muutoksista käydään lähetekeskustelu.
- **10.11.2026** Perustuslakivaliokunta kuulee ministeri Lauri Tarastia vaalilain ja vaalirahoituslain muutoksista.

LYHYESTI

- Eläkerahastosta siirrettäisiin enemmän budjettiin. Vastalauseen jättivät Hanna Sarkkinen (vas), Saara Hyrkkö (vihr) ja viisi sd-edustajaa. VaVM 26/2026 vp (HE 231/2026 vp)
- Vesivoimalaitoksille voi tulla kalavelvoitteita. Eveliina Heinäluoman (sd) ja Jenni Pitkon (vihr) ehdotukset hävisivät valiokunnassa 7–5. YmVM 13/2026 vp – HE 84/2026 vp

- **10.11.2026** Sosiaali- ja terveysvaliokunta kuulee asiakasmaksujen muutoksista muun muassa lapsiasiavaltuutettua.
- **10.11.2026** Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta käsittelee työttömyysturvan muutokset ja aloittaa uuden alustatyölain käsittelyn.
- **11.11.2026** Valtiovarainvaliokunnan jaostot käsittelevät vuoden 2027 talousarviota ja kuulevat ministereitä Mika Poutala ja Sari Multala.

- Talousvaliokunnan mukaan sähköverkkomaksuista pitäisi jatkossakin päättää kansallisesti. TaVL 35/2026 vp (U 59/2026 vp)
- Lakialoite: lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten syyteoikeus ei enää vanhenisi. LA 46/2026 vp
- Hanna Laine-Nousimaa (sd) kysyy maksutonta vyöruusurokotetta 75 vuotta täyttäville. KK 470/2026 vp
- Kysymys nuorten päihdepalveluista: alle 25-vuotiaiden huumausainekuolemia oli 64 vuonna 2025. KK 473/2026 vp
- Elisa Gebhard (sd) haluaa houkuttelukieltoihin samat ehdot kuin kilpailukieltoihin. KK 471/2026 vp
- Eduskunta hyväksyi lain ulkomaisten opintojen antamasta kelpoisuudesta virkoihin. EV 154/2026 vp (HE 160/2026 vp)

Aineisto: 109 eduskunnan asiakirjaa, joista 68 analysoitu ja 41 vain PDF:nä; 107 puheenvuoroa; 5 äänestystä.

KAIKKI PUHEENVUOROT PUOLUEITTAIN

Jokaisesta puheenvuorosta on tässä yhden virkkeen tiivistelmä sen yleisteemasta. Puheenvuorot ovat kokonaisuudessaan täysistuntojen pöytäkirjoissa.

KOK 17 puheenvuoroa

Juha Hänninen HE 266/2026 vp Ammattidiesel on hieno asia, jonka nykyhallitus saa aikaan edellisen hallituksen epäonnistuttua, eikä SKALin kuulemisesta ole epäselvyyttä.

Juha Hänninen HE 226/2026 vp Talous on kääntynyt oikeaan suuntaan ja lisätalousarvio vahvistaa turvallisuutta ja kasvua, mutta velkaantuminen edellyttää yhä vastuullisia päätöksiä.

Juha Hänninen HE 226/2026 vp Velaksi elämistä ei ole saatu lopetettua korkojen, puolustusmenojen ja epäonnistuneen sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen pysyvien kulujen vuoksi, mutta ratkaisu on menojen sopeuttaminen tuloihin.

Juha Hänninen HE 226/2026 vp Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus heikensi palveluita ja kasvatti kuluja, kuten jo neljä vuotta sitten tiedettiin, mutta asioita pitäisi nyt hoitaa yhdessä.

Juha Hänninen HE 226/2026 vp Vanhaan kuntapohjaiseen malliin ei pidä palata, vaan hyvinvointialueuudistusta jatketaan ja sen virheitä korjataan yhdessä, koska ihmisten hoidosta ei voi tinkiä.

Juha Hänninen HE 226/2026 vp Pelastuspalvelut ovat lainsäädännön äärirajoilla ja niiden nykytaso huolestuttaa, sillä onnettomuuksiin on saatava apu nopeasti osana kokonaisturvallisuutta.

Janne Jukkola O 20/2024 vp Oppimistulosten laskun vuoksi tasokokeita voisi hyvin kokeilla, sillä lisätieto auttaa päätöksenteossa, vaikka yksittäistä kaiken ratkaisevaa keinoa ei olekaan.

Juha Hänninen O 20/2024 vp Valiokunnan lausumat ovat tärkeitä, koska ne tähtäävät parempaan tietoon perustuvaan päätöksentekoon ja resurssien kohdistamiseen sinne, missä lapset niitä eniten tarvitsevat.

Janne Jukkola O 20/2024 vp Kaksi vuosikymmentä jatkunut lasku vaatii useita keinoja, joista valiokunnan ehdottamat tasokokeilut ovat yksi tiedonkeruun työkalu ilman koulujen paremmuuslistoja.

Juha Hänninen O 20/2024 vp Hallitus on lisännyt perusopetukseen 200 miljoonaa euroa ja valiokunnan lausumat vahvistavat tietopohjaa, jotta jokaisen lapsen oikeus hyvään opetukseen toteutuu.

Juha Hänninen LA 19/2026 vp Alkoholirajan pitäisi tie- ja vesiliikenteessä olla lopulta nolla, mutta promillerajan alentaminen on kannatettava askel oikeaan suuntaan.

Juha Hänninen LA 21/2026 vp Väkivaltaa näkevä lapsi ei ole sivustakatsoja, joten lapsen läsnäolo pitää tunnistaa rikoslaissa rangaistusta koventavana perusteena.

Juha Hänninen HE 266/2026 vp Ammattidiesel on tärkeä askel kuljetusalan kilpailukyvylle ja huoltovarmuudelle, vaikka palautus on liian pieni ja tulee liian myöhään.

Juha Hänninen HE 137/2026 vp Rikoksen ei pidä kannattaa, joten esitys tehostaa rikoshyödyn poisottamista; lakivaliokunnan korottama kynnys kohdistaa lain huomattavaa hyötyä tuottavaan rikollisuuteen.

Timo Heinonen HE 137/2026 vp Selittämättömän rikoshyödyn poisottamisen helpottaminen on kannatettavaa; lisäksi uhreille määrätyt korvaukset tulisi maksaa julkisista varoista ja periä myöhemmin rikoksentekijältä.

Ben Zyskowicz HE 137/2026 vp Esitys helpottaa rikoshyödyn ottamista rikolliselta ja on esimerkki hallituksen hyvistä yksimielisistä uudistuksista, jotka ansaitsisivat enemmän julkista huomiota.

Marko Kilpi HE 137/2026 vp Muutos korjaa poliisityöstä tutun epäkohdan, jossa todennäköinen mutta todistamaton rikoshyöty on jouduttu palauttamaan vapautetulle epäillylle.

PS 30 puheenvuoroa

Juha Mäenpää HE 266/2026 vp Perussuomalaisten ajama ammattidiesel palauttaisi kuljetusalalle 3,3 senttiä litralta todennäköisesti vuodesta 2028 alkaen ja vastaa pitkien etäisyyksien Suomen todelliseen tarpeeseen.

Sheikki Laakso HE 266/2026 vp Edellinen valtiovarainministeri toi esityksen poliittisesti vasta kautensa lopussa ja 3,3 sentin palautus tuo esimerkiksi kouvolalaiselle kuljetusliikkeelle 23 000 euron vuotuisen säästön.

Miko Bergbom HE 266/2026 vp Ammattidiesel saadaan nykyhallituksen ansiosta, polttoaineiden päästökaupan neuvotteli edellinen hallitus ja palautuksen tasoa voi tarkastella seuraavassa hallitusohjelmassa tiukasta taloudesta huolimatta.

Mira Nieminen HE 266/2026 vp Pitkien etäisyyksien Suomessa kuljetukset ovat välttämättömiä ja perussuomalaisten pitkäaikainen tavoite ammattidiesel auttaa kuljetusyrittäjiä pienestä summasta huolimatta.

Ari Koponen HE 266/2026 vp Pitkään odotettu ammattidiesel osoittaa, että hallitus huolehtii konkreettisesti kuljetusalan kilpailukyvystä.

Jaana Strandman HE 266/2026 vp Perussuomalaisten ajama ammattidiesel on merkittävä palautus, joka vahvistaa kuljetusalan kilpailukykyä, helpottaa yrittäjien kustannuspaineita ja turvaa huoltovarmuutta.

Juha Mäenpää HE 266/2026 vp Keskustan ei pitäisi arvostella aikataulua, koska edellinen hallitus jätti ammattidieselin neljässä vuodessa tekemättä.

Sheikki Laakso HE 266/2026 vp Palautusta voidaan korottaa ensi kaudella, mutta keskusta on hallituksessa yleensä nostanut polttoaineveroa, joten sen korotushalukkuuteen ei voi luottaa.

Miko Bergbom HE 266/2026 vp Keskustan pitäisi seuraavissa hallitusneuvotteluissa olla valmis neuvottelemaan, koska kuljetusalan ja autoilijoiden asioita on vaikea parantaa oppositiosta.

Jaana Strandman HE 226/2026 vp Yli miljardin euron verotulojen nousu kertoo talouden myönteisestä kehityksestä ja lisätalousarvio tukee maataloutta, sikaruton torjuntaa ja veronkevennyksiä.

Sara Seppänen O 20/2024 vp Perussuomalaiset pitävät kansallisten kokeiden pilotointia tervetulleena, koska oppimistuloksista tarvitaan tietoa ja arviointia on yhtenäistettävä oppilaan oikeusturvan vuoksi.

Mira Nieminen O 20/2024 vp Oppimistulosten heikkenemisestä tarvitaan lisää tietoa, joten alueelliset kansallisten kokeiden pilotit ovat kannatettavia samoin kuin opettajarekisterin järjestäminen.

Veijo Niemi O 20/2024 vp Tarkastusvaliokunnan itsenäisesti käynnistämä selvitys perustuu laajaan asiantuntijakuulemiseen ja siitä äänestetään, jos vasemmisto katsoo äänestyksen tarpeelliseksi.

Ari Koponen O 20/2024 vp Tasokokeiden kokeilu olisi osa ratkaisua, sillä kansalliset kokeet paljastaisivat koulujen ja alueiden erot ja turvaisivat oppilaiden oikeusturvan arvosanoissa.

Jaana Strandman O 20/2024 vp Oppimistulokset ovat laskeneet 20 vuotta nykyisistä keinoista huolimatta, joten tarkastusvaliokunnan esitys kansallisten kokeiden selvittämisestä ja kokeiluista on tärkeä.

Sara Seppänen O 20/2024 vp Kansalliset kokeet olisivat väline yhdenvertaiseen arviointiin, sillä nykyisissä arvosanoissa opettajat painottavat työskentelytaitoja subjektiivisesti; Tanskasta on saatu hyviä kokemuksia.

Jaana Strandman O 20/2024 vp Oppimistulosten laskun syyt on selvitettävä vertailukelpoisella tiedolla osaamisesta ja resursseista; kansallisten kokeiden selvittäminen on tärkeää arvosanojen yhdenvertaisuuden vuoksi.

Ari Koponen O 20/2024 vp Hallitus on jo korjannut peruskoulun suuntaa lisärahalla, opetustunneilla, oppimisen tuella ja kännykkärajoituksilla, mutta tulokset näkyvät tilastoissa vasta ajan kanssa.

Mira Nieminen O 20/2024 vp Koulun vaatimuksia on lievennetty liikaa, perustaitoja tarvitaan lisää ja kansallisia kokeita pitää kokeilla pian Tanskan mallin mukaan ilman julkisia paremmuuslistoja.

Pekka Aittakumpu HE 141/2026 vp Kannattaa EU:n ajoneuvo- ja päästöasetuksiin liittyvää ajoneuvolain muutosta mutta katsoo EU-sääntelyn paisuneen liikaa ja vaatii unionin purkamista kohti itsenäisten valtioiden talousliittoa.

Pekka Aittakumpu HE 153/2026 vp Kannattaa Brasilian kanssa tehtyä lentoliikennesopimusta, joka laajentaa yhteyksiä Etelä-Amerikkaan ja vahvistaa Suomen kilpailukykyä ja elinkeinoelämän edellytyksiä.

Pekka Aittakumpu HE 154/2026 vp Kannattaa Perun kanssa tehtyä lentoliikennesopimusta, joka hyödyttää Suomen kauppaa, yrityksiä ja kuluttajia ilman suoria vaikutuksia valtion talousarvioon.

Mira Nieminen LA 19/2026 vp Vesiliikennejuopumuksen promilleraja pitäisi laskea yhdestä 0,5 promilleen, koska alkoholi heikentää veneilyssä tarvittavaa harkintaa ja reagointia jo selvästi alemmilla pitoisuuksilla.

Mira Nieminen LA 21/2026 vp Lapsen läsnäolo kannattaa säätää rangaistuksen koventamisperusteeksi, mutta se tulisi rajata lähisuhdeväkivaltaan eikä ulottaa kaikkiin rikoksiin.

Jari Ronkainen HE 266/2026 vp Ammattidieselin 3,3 sentin veronpalautus keventää raskaan liikenteen kustannuksia ja tukee kilpailukykyä, mutta palautuksen hakemisen on oltava yksinkertaista ilman turhaa byrokratiaa.

Jari Ronkainen HE 266/2026 vp Vaikka 3,3 sentin palautus on pieni, se on parempi kuin ei mitään ja sitä voidaan korottaa valtiontalouden parantuessa.

Juho Eerola HE 137/2026 vp Lakivaliokunta pitää rikoshyödyn pois ottamista tehostavaa esitystä uusine selittämättömän omaisuuden menettämisseuraamuksineen tarpeellisena ja puoltaa sitä eräin muutosehdotuksin.

Ari Koponen HE 137/2026 vp Europolin arvion mukaan nykyisin vain 1–2 prosenttia rikollisesta omaisuudesta tuomitaan menetetyksi, joten muutos on tärkeä viesti siitä, ettei rikos kannata.

Veijo Niemi HE 137/2026 vp Selittämättömän varallisuuden menettäminen ja kolmansien osapuolten vastuu ovat esityksen tärkeimmät kohdat, mutta toimiin tulee ryhtyä vain vahvan epäilyn perusteella.

Juho Eerola HE 130/2026 vp Lakivaliokunta tukee yksimielisesti esitystä, joka tekee eläintenpitokiellosta pääsäännön eläinsuojelurikoksissa, pidentää kiellon vähimmäiskestoja ja siirtää kiellon rikkomisen rangaistuksen rikoslakiin.

SD 29 puheenvuoroa

Aki Lindén HE 266/2026 vp Palautus on pieni julkisen talouden reunaehtojen vuoksi, mutta esimerkiksi puutavarayhdistelmälle kertyy 3 300 euroa vuodessa ja kuljetusala ansaitsee arvostuksen.

Lauri Lyly HE 266/2026 vp Polttoaineen hintaan puuttuminen maksaa paljon, joten ministerin tulisi kertoa, oliko voimaantulolle tai ammattiautoilijoiden tukemiselle muita vaihtoehtoja.

Pia Viitanen HE 226/2026 vp
Verotulojen nousu on myönteistä, mutta hallitus ottaa ennätysvelkaa ja sen yhteisöveron kevennys vaarantaa EU:n asettaman menojen kasvun rajan noudattamisen.

Aki Lindén HE 226/2026 vp
Veronalennuksista, menolisäyksistä ja alijäämän pienentämisestä voi toteuttaa samanaikaisesti vain kaksi, mikä on olennaista 13,6 miljardin euron velanoton aikana.

Lauri Lyly HE 226/2026 vp
Lisätalousarvion verotulot eivät vielä osoita kovaa talouskasvua, kun taas nykyhallitus ottaa yli 50 miljardia euroa velkaa eli enemmän kuin mikään aiempi hallitus.

Pia Viitanen HE 226/2026 vp Hallitus heikentää julkista taloutta omilla päätöksillään kuten yhteisöveron kevennyksellä, minkä lisäksi alkoholin etämyynnin verovalvontaa tulisi kiireesti parantaa jopa parinsadan miljoonan euron verotulojen saamiseksi.

Lauri Lyly HE 226/2026 vp Korkojen ja puolustusmenojen kasvu ei selitä alijäämän nousua noin kahdeksasta 13 miljardiin euroon, vaan hallitus olisi voinut tasapainottaa taloutta toisin, esimerkiksi ilman yhteisöveron alennusta.

Aki Lindén HE 226/2026 vp
Hyvinvointialueiden menot ovat kasvaneet maltillisesti noin kolme prosenttia vuodessa, mikä on aiheuttanut palveluongelmia, kun taas kuntapohjainen malli olisi ajanut yli sata kuntaa talouskatastrofiin.

Lauri Lyly HE 226/2026 vp
Hyvinvointialueiden rahoitusmallin perusrakenne on kohtuullisen oikea, mutta jälkikäteistarkistuksia ja alueita eriyttäviä tekijöitä pitäisi korjata talouden ennustettavuuden parantamiseksi.

Lauri Lyly HE 226/2026 vp
Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhdistäminen on ollut järkevää, mutta pitkäkestoiset sosiaalipalvelut pitäisi säilyttää lähellä asukkaita hyvinvointialueita kehitettäessä.

Lauri Lyly HE 226/2026 vp
Pelastustoimi kehittyy suuremmilla alueilla vasteaikojen ja kaluston osalta, minkä lisäksi velan ja korkokulujen jakautuminen eri hallitusten kesken kannattaa muistaa.

Johanna Ojala-Niemelä O 20/2024 vp
Tarkastusvaliokunta pitää oppimistulosten laskua huolestuttavana ja esittää perusopetuksen tietopohjan kehittämistä esimerkiksi ensin kokeiltavilla koko ikäluokan kansallisilla kokeilla.

Johanna Ojala-Niemelä O 20/2024 vp
Tarkastusvaliokunta esittää kansallisia kokeita yhtenä pilotoitavana vaihtoehtona, jonka tulokset Tanskan tapaan salattaisiin muilta kuin oppilaalta, vanhemmilta ja koululta.

Tuula Haatainen O 20/2024 vp Pelkkä testaaminen ei paranna oppimistuloksia monien taustatekijöiden vuoksi, joten sivistysvaliokunta esitti kokonaisuuden kehittämistä, esimerkiksi opettajille valtakunnallista koetehtäväpankkia.

Riitta Kaarisalo O 20/2024 vp
Osaamisen lasku on todellinen ongelma, mutta tietopohjaa voi laajentaa ilman kansallisia tasokokeita ja oppimiserojen syyt ulottuvat koulua laajemmalle yhteiskuntaan.

Hanna Laine-Nousimaa O 20/2024 vp
Koska samoilla taidoilla voi saada eri kouluissa eri arvosanan, kaikkia vaihtoehtoja kansalliset kokeet mukaan lukien pitää voida selvittää ja punnita.

Aki Lindén O 20/2024 vp Selvitys on perusteellinen ja valiokuntien välinen jännite kiusallinen, koska tavoitteena on kokeilu eikä pakolliset tasokokeet; kokeilukulttuuria pitää resursoida kunnolla.

Eeva-Johanna Eloranta O 20/2024 vp
Päättöarvioinnin epäyhdenvertaisuus on vakava oikeusturvaongelma, koska samalla osaamisella saa eri kouluissa eri arvosanan ja jatko-opintoihin pääsy perustuu arvosanoihin.

Johanna Ojala-Niemelä O 20/2024 vp
Perusopetuksen tieto on hajanaista, joten keskitetty tietojärjestelmä ja Tanskan mallin mukaiset syksyn testit auttaisivat kohdentamaan niukkenevia resursseja oikein.

Tuula Haatainen O 20/2024 vp Tasokoetermistä pitäisi luopua, arvioinnin pitää tukea lapsen oppimista ja tuloksia parantaisivat opettajien täydennyskoulutus ja pienemmät ryhmäkoot.

Eeva-Johanna Eloranta O 20/2024 vp
Kansallisten kokeiden mahdollisuuksia pitää selvittää avoimesti tutkijoiden huolet huomioiden, mutta tärkeintä ovat pitkäjänteiset panostukset oppimisen tukeen ja koulutukselliseen tasa-arvoon.

Aki Lindén O 20/2024 vp Kannattaa myönteistä kokeilukulttuuria ja arviointien pilotointia kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun tapaan sekä muistuttaa, ettei opetukseen käytetty raha oppilasta kohden ole juuri kasvanut.

Riitta Kaarisalo O 20/2024 vp Pitää kansallisiin tasokokeisiin liittyviä huolia aiheellisina mutta tietopohjan laajentamista välttämättömänä ja korostaa, että perheiden sosioekonominen tausta ja köyhyys vaikuttavat oppimiseen.

Johanna Ojala-Niemelä O 20/2024 vp
Paremman tiedon avulla perusopetuksen resurssit voitaisiin kohdentaa oikein, minkä vuoksi tarkastusvaliokunta ehdottaa kaikkia lapsia koskevan taitojen arvioinnin valmistelua asiantuntijaryhmässä ja pilotointia.

Aki Lindén O 20/2024 vp
Tarkastusvaliokunta ei esitä lakeja vaan teettää omalla määrärahallaan tutkimuksia, joista perusopetusta koskeva osoitti tiedon olevan olemassa mutta hajallaan.

Johanna Ojala-Niemelä O 20/2024 vp
Itsenäinen tarkastusvaliokunta ei ole sidottu sivistysvaliokunnan kantaan; parempi tietopohja tehostaisi koulutusrahojen käyttöä ja auttaisi arvioimaan uudistusten hyödyllisyyttä.

Helena Marttila LA 21/2026 vp Lapsen läsnäolon rikoksen aikana pitäisi koventaa rangaistusta, jolloin läsnäoloksi tulisi riittää lapsen oleminen samassa asunnossa ilman lasta kuormittavaa näyttöprosessia.

Anette Karlsson HE 137/2026 vp
Rikoshyödyn poisottaminen on oikein, mutta omaisuuden menettäminen ilman rikostuomiota on iso periaatteellinen muutos, joten kynnyksen korotus ja rajaukset ovat välttämättömiä.

Juha Viitala HE 137/2026 vp
Järjestäytyneen rikollisuuden levitessä on hyvä viedä eteenpäin rikoshyödyn takavarikointia ja selittämättömän omaisuuden menettämistä koskevaa lainsäädäntöä, vaikka se saa vähän mediahuomiota.

KESK 11 puheenvuoroa

Tuomas Kettunen HE 266/2026 vp
Ammattidiesel on tarpeen, mutta valmis esitys odotti kolme ja puoli vuotta ja 3,3 sentin palautus on mitätön päästökaupan nostaessa hintaa vuonna 2028.

Tuomas Kettunen HE 266/2026 vp
Palautus on tyhjää parempi, mutta sen pitäisi olla suurempi ja tulla voimaan jo ensi vuoden alussa eikä vasta vuonna 2028.

Jouni Ovaska HE 266/2026 vp
Ammattidiesel on parempi myöhään kuin ei milloinkaan, mutta ministerin tulisi kertoa, miksi voimaantuloa ei voitu aikaistaa vuodesta 2028.

Tuomas Kettunen HE 266/2026 vp
Valmis lakipaketti olisi nopeuttanut ammattidieseliä ja valiokunnan pitäisi nostaa palautus SKALin ehdottamaan 6,7 senttiin litralta.

Vesa Kallio HE 226/2026 vp Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus olisi pitänyt tehdä jo kaksikymmentä vuotta sitten, mutta kaukana ihmisistä tehdyt päätökset ovat yleensä huonoja ja niiden vaikutus yksittäisiin ihmisiin unohtuu.

Vesa Kallio O 20/2024 vp Poikien heikkenevä suhtautuminen koulutukseen kasvattaa tyttöjen ja poikien koulutuseroja, mihin pitäisi kiinnittää huomiota oppimistuloksia pohdittaessa.

Markku Siponen O 20/2024 vp
Tasokokeet ovat liian raskas keino eivätkä helpota opettajien jaksamista; sivistysvaliokunnan tavoin parempi on kerätä tietoa esimerkiksi yhteisillä tehtäväpankeilla.

Vesa Kallio LA 21/2026 vp Lapsuuden turvattomuuden kokemukset kantavat koko elämän ajan, joten on hienoa, että lapsen läsnäoloa koskeva koventamisperuste etenee laajalla kannatuksella.

Vesa Kallio HE 266/2026 vp Vuonna 2028 alkava ammattidiesel ei ratkaise nykyistä polttoainekriisiä, eikä hallituksen liikennepolitiikka vastaa lupauksia tiestön heiketessä ja korjausvelan kasvaessa.

Tuomas Kettunen HE 266/2026 vp
Ammattidieselin voimaantulo vasta vuonna 2028 on pettymys, joten valiokunnan pitäisi harkita kuljetusalan järjestön esittämää palautuksen tuplaamista 6,7 senttiin korkeiden polttoainehintojen vuoksi.

Tuomas Kettunen HE 266/2026 vp
Seuraavalla vaalikaudella pitäisi säätää ulkomaisille rekoille aikaperusteinen tiemaksu sekä harkita polttoaineiden korkeista hinnoista kertyvien lisäverotulojen käyttämistä hintojen määräaikaiseen keventämiseen.

VIHR 6 puheenvuoroa

Hanna Holopainen O 20/2024 vp
Tarkastusvaliokunnan mietintö ei esitä kansallisia kokeita vaan selvitystä siitä, millä keinoin perusopetuksen tietopohjaa laajennetaan, esimerkiksi sivistysvaliokunnan ehdottaman tehtäväpankin avulla.

Hanna Holopainen O 20/2024 vp
Tarkastusvaliokunnan mietinnön mukaan mahdollisuuksien tasa-arvo ei toteudu kaikilta osin peruskoulussa eikä nykyisellä tiedolla voida luotettavasti arvioida oppimistulosten laskun syitä tai uudistusten toimivuutta.

Hanna Holopainen O 20/2024 vp
Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen otospohjainen arviointi voi lisätä alueellista eriarvoisuutta, koska vain hyvin resursoidut kunnat ostavat lisätietoa, joten kaikille tarvitaan tasapuolinen pääsy oppimistulostietoon.

Hanna Holopainen O 20/2024 vp
Kuntien eriarvoiset arviointikäytännöt osoittavat tietopohjan aukot; Tanskassa testaus on parantanut etenkin heikommassa asemassa olevien oppilaiden tuloksia, joten pilotointiin kannattaa suhtautua avoimesti.

Tiina Elo LA 17/2026 vp Lemmikit tuovat monelle hyvinvointia, joten aloite pienituloisten lemmikkikulujen huomioimisesta toimeentulotuessa antaa hyviä aineksia seuraaviin hallitusohjelmaneuvotteluihin.

Tiina Elo LA 20/2026 vp
Yhteistoimintalakiin pitäisi lisätä velvollisuus valita työpaikoille ympäristövaltuutettu sekä ottaa ilmasto- ja ympäristöasiat osaksi työnantajan ja henkilöstön vuoropuhelua.

VAS 9 puheenvuoroa

Pia Lohikoski O 20/2024 vp Kansalliset tasokokeet eivät ratkaise oppimistulosten laskua vaan voivat kaventaa opetusta, lisätä stressiä ja eriyttää kouluja, kuten yksimielinen sivistysvaliokunta ja yli 800 tutkijaa ovat todenneet.

Pia Lohikoski O 20/2024 vp
Tarkastusvaliokunta sivuutti sivistysvaliokunnan yksimielisen kannan, jonka mukaan tasokokeiden ei ole Pohjoismaissa näytetty parantavan oppimistuloksia.

Veronika Honkasalo O 20/2024 vp
Kansallisten tasokokeiden ehdottaminen ohittaisi parlamentaarisen valmistelun, ministerin ja ministeriön, eivätkä kokeet ole oikea ratkaisu; olemassa olevaa kasvatustieteellistä tutkimusta pitäisi hyödyntää enemmän.

Pia Lohikoski O 20/2024 vp Tanskan kansalliset kokeet eivät nostaneet Pisa-tuloksia, joten rahat kannattaisi käyttää esimerkiksi koulutuspaneeliin ja opettajien täydennyskoulutukseen, jonka rahoituksen hallitus leikkasi.

Veronika Honkasalo O 20/2024 vp
Oppimistuloksia tutkitaan jo laajasti, yli 700 tutkijaa vastustaa kansallisia kokeita ja hallituksen lapsiperheköyhyyttä lisäävä politiikka heikentää oppimistuloksia.

Veronika Honkasalo O 20/2024 vp
Tutkijoiden mukaan kansallisten tasokokeiden haitat ylittävät hyödyt, joten kalliin uuden järjestelmän sijaan pitäisi yhdistää olemassa olevia tietovarantoja; myös ministeriön ohittanut valmisteluprosessi on ongelmallinen.

Pia Lohikoski O 20/2024 vp
Tarkastusvaliokunnan mietinnössä ei huomioitu sivistysvaliokunnan yksimielistä lausuntoa, eikä kansallinen tasokoe korjaa perheiden köyhyydestä ja huono-osaisuudesta johtuvia oppimiseroja.

Anna Kontula LA 17/2026 vp
Eläinlääkärikulujen kaksinkertaistuttua lakialoite parantaisi pienituloisten lemmikkien hoitoa neljällä edullisella keinolla, kuten sallimalla täydentävän toimeentulotuen ja sosiaalisen luoton eläinlääkärikuluihin.

Anna Kontula LA 17/2026 vp
Lemmikkien hoitamatta jääminen rahan puutteen vuoksi aiheuttaa kärsimystä, jonka voisi poistaa hyvin pienin kustannuksin, joten toimimatta jättäminen kertoisi tahdon puutteesta.

R 2 puheenvuoroa

Mikko Ollikainen HE 226/2026 vp
Lisätalousarvion panostukset energiatekniikan tutkimukseen Vaasan yliopistossa tukevat teknologiavetoista kasvua, jota varten tarvitaan myös matematiikan ja luonnontieteiden osaajia.

Mikko Ollikainen O 20/2024 vp
Oppimistuloksista on tärkeää keskustella, mutta prosessi on ongelmallinen rinnakkaisen parlamentaarisen työn ja ministeriön arviointityöryhmän vuoksi, joten edustaja Lohikosken ehdotus saa tuen.

MUUT 3 puheenvuoroa

Riikka Purra HE 266/2026 vp Hallitus on keventänyt polttoaineveroa ja jakeluvelvoitetta kustannusten hillitsemiseksi ja raskaan tieliikenteen ammattidiesel kohdentaa veronkevennyksen kuljetustoimintaan.

Riikka Purra HE 266/2026 vp
Ammattidiesel on sidottu EU:n polttoaineiden päästökaupan siirtyneeseen alkuun ja palautuksen pienuus johtuu siitä, että 40 miljoonan kustannukselle on löydettävä rahoitus.

Ville Tavio HE 137/2026 vp
Rikoshyödyn menettämisen helpottaminen on oikeustajun mukaista eikä omaisuuden suoja koske rikoksella saatua omaisuutta; laillisen omaisuuden alkuperä on yleensä helppo osoittaa.

ÄÄNET EDUSTAJITTAIN

Täysistunnon äänestykset, joissa jokaisen edustajan ääni nimeltä (eduskunnan avoin data). Suluissa eduskuntaryhmä.

HE 129/2026 vp · äänestys 1

Käsittelyn pohja: mietintö JAA / Lauri Lylyn ehdotus (vl 1) EI

Jaa 109: Pauli Aalto-Setälä (kok), Anders Adlercreutz (r), Pekka Aittakumpu (ps), Otto Andersson (r), Miko Bergbom (ps), Sandra Bergqvist (r), Maaret Castrén (kok), Juho Eerola (ps), Ritva Elomaa (ps), Sari Essayah (kd), Noora Fagerström (kok), Kaisa Garedew (ps), Harry Harkimo (liik), Janne Heikkinen (kok), Timo Heinonen (kok), Pertti Hemmilä (kok), Petri Honkonen (kesk), Hannu Hoskonen (kesk), Petri Huru (ps), Antti Häkkänen (kok), Juha Hänninen (kok), Christoffer Ingo (r), Janne Jukkola (kok), Vilhelm Junnila (ps), Kaisa Juuso (ps), Arja Juvonen (ps), Aleksi Jäntti (kok), Antti Kaikkonen (kesk), Atte Kaleva (kok), Eeva Kalli (kesk), Vesa Kallio (kesk), Anne Kalmari (kesk), Teemu Keskisarja (ps), Pihla Keto-Huovinen (kok), Marko Kilpi (kok), Teemu Kinnari (kok), Pauli Kiuru (kok), Mauri Kontu (kesk), Ari Koponen (ps), Jukka Kopra (kok), Jari Koskela (ps), Hanna Kosonen (kesk), Antti Kurvinen (kesk), Sheikki Laakso (ps), Milla Lahdenperä (kok), Mia Laiho (kok), Rami Lehtinen (ps), Jarno Limnell (kok), Mika Lintilä (kesk), Markus Lohi (kesk), Mikko Lundén (ps), Matias Marttinen (kok), Hanna-Leena Mattila (kesk), Leena Meri (ps), Sari Multala (kok), Juha Mäenpää (ps), Jani Mäkelä (ps), Veijo Niemi (ps), Mira Nieminen (ps), Anders Norrback (r), Olga Oinas-Panuma (kesk), Mikko Ollikainen (r), Petteri Orpo (kok), Jouni Ovaska (kesk), Martin Paasi (kok), Karoliina Partanen (kok), Mauri Peltokangas (ps), Jorma Piisinen (ps), Mikko Polvinen (kesk), Mika Poutala (kd), Sakari Puisto (ps), Riikka Purra (ps), Susanne Päivärinta (kok), Lulu Ranne (ps), Mari Rantanen (ps), Merja Rasinkangas (ps), Minna Reijonen (ps), Mika Riipi (kesk), Anne Rintamäki (ps), Paula Risikko (kok), Jari Ronkainen (ps), Onni Rostila (ps), Wille Rydman (ps), Hanna Räsänen (kesk), Päivi Räsänen (kd), Tere Sammallahti (kok), Sari Sarkomaa (kok), Arto Satonen (kok), Sami Savio (ps), Sara Seppänen (ps), Pia Sillanpää (ps), Jenna Simula (ps), Markku Siponen (kesk), Joakim Strand (r), Jaana Strandman (ps), Ville Tavio (ps), Ville Valkonen (kok), Oskari Valtola (kok), Heikki Vestman (kok), Joakim Vigelius (ps), Sofia Vikman (kok), Eerikki Viljanen (kesk), Timo Vornanen (tv), Henrik Vuornos (kok), Ville Väyrynen (kok), Sinuhe Wallinheimo (kok), Henrik Wickström (r), Ben Zyskowicz (kok), Peter Östman (kd)

Ei 53: Alviina Alametsä (vihr), Marko Asell (sd), Kim Berg (sd), Tiina Elo (vihr), Eeva-Johanna Eloranta (sd), Seppo Eskelinen (sd), Timo Furuholm (vas), Elisa Gebhard (sd), Tuula Haatainen (sd), Lotta Hamari (sd), Timo Harakka (sd), Atte Harjanne (vihr), Eveliina Heinäluoma (sd), Hanna Holopainen (vihr), Mari Holopainen (vihr), Veronika Honkasalo (vas), Inka Hopsu (vihr), Saara Hyrkkö (vihr), Jessi Jokelainen (vas), Anette Karlsson (sd), Krista Kiuru (sd), Mai Kivelä (vas), Jani Kokko (sd), Anna Kontula (vas), Minja Koskela (vas), Johan Kvarnström (sd), Hanna Laine-Nousimaa (sd), Antti Lindtman (sd), Aki Lindén (sd), Pia Lohikoski (vas), Lauri Lyly (sd), Helena Marttila (sd), Laura Meriluoto (vas), Ville Merinen (sd), Anna-Kristiina Mikkonen (sd), Krista Mikkonen (vihr), Saku Nikkanen (sd), Johanna Ojala-Niemelä (sd), Pinja Perholehto (sd), Jenni Pitko (vihr), Piritta Rantanen (sd), Antti Rinne (sd), Joona Räsänen (sd), Hanna Sarkkinen (vas), Ville Skinnari (sd), Timo Suhonen (sd), Tytti Tuppurainen (sd), Oras Tynkkynen (vihr), Juha Viitala (sd), Pia Viitanen (sd), Tuula Väätäinen (sd), Paula Werning (sd), Johannes Yrttiaho (vas)

Poissa 37: Sanna Antikainen (ps), Heikki Autto (kok), Eva Biaudet (r), Fatim Diarra (vihr), Markku Eestilä (kok), Tarja Filatov (sd), Bella Forsgrén (vihr), Sanni Grahn-Laasonen (kok), Pia Hiltunen (sd), Laura Huhtasaari (ps), Anna-Kaisa Ikonen (kok), Tomi Immonen (ps), Riitta Kaarisalo (sd), Antti Kangas (ps), Mika Kari (sd), Pia Kauma (kok), Ville Kaunisto (kok), Mari Kaunistola (kok), Hilkka Kemppi (kesk), Tuomas Kettunen (kesk), Kimmo Kiljunen (sd), Johannes Koskinen (sd), Terhi Koulumies (kok), Suna Kymäläinen (sd), Jarmo Lindberg (kok), Mats Löfström (r), Niina Malm (sd), Timo Mehtälä (kesk), Matias Mäkynen (sd), Aino-Kaisa Pekonen (vas), Nasima Razmyar (sd), Mikko Savola (kesk), Mari-Leena Talvitie (kok), Sari Tanus (kd), Elina Valtonen (kok), Sofia Virta (vihr), Ville Vähämäki (ps)

HE 79/2026 vp · äänestys 2

Lakiehdotuksen hyväksyminen JAA / hylkääminen EI

Jaa 143: Pauli Aalto-Setälä (kok), Anders Adlercreutz (r), Pekka Aittakumpu (ps), Otto Andersson (r), Marko Asell (sd), Kim Berg (sd), Miko Bergbom (ps), Sandra Bergqvist (r), Maaret Castrén (kok), Juho Eerola (ps), Ritva Elomaa (ps), Eeva-Johanna Eloranta (sd), Seppo Eskelinen (sd), Sari Essayah (kd), Noora Fagerström (kok), Kaisa Garedew (ps), Elisa Gebhard (sd), Tuula Haatainen (sd), Lotta Hamari (sd), Harry Harkimo (liik), Janne Heikkinen (kok), Timo Heinonen (kok), Eveliina Heinäluoma (sd), Pertti Hemmilä (kok), Petri Honkonen (kesk), Hannu Hoskonen (kesk), Laura Huhtasaari (ps), Petri Huru (ps), Antti Häkkänen (kok), Juha Hänninen (kok), Christoffer Ingo (r), Janne Jukkola (kok), Vilhelm Junnila (ps), Kaisa Juuso (ps), Arja Juvonen (ps), Aleksi Jäntti (kok), Antti Kaikkonen (kesk), Atte Kaleva (kok), Eeva Kalli (kesk), Vesa Kallio (kesk), Anne Kalmari (kesk), Anette Karlsson (sd), Teemu Keskisarja (ps), Pihla Keto-Huovinen (kok), Kimmo Kiljunen (sd), Marko Kilpi (kok), Teemu Kinnari (kok), Krista Kiuru (sd), Pauli Kiuru (kok), Jani Kokko (sd), Mauri Kontu (kesk), Ari Koponen (ps), Jukka Kopra (kok), Jari Koskela (ps), Hanna Kosonen (kesk), Antti Kurvinen (kesk), Johan Kvarnström (sd), Sheikki Laakso (ps), Milla Lahdenperä (kok), Mia Laiho (kok), Hanna Laine-Nousimaa (sd), Rami Lehtinen (ps), Jarno Limnell (kok), Antti Lindtman (sd), Aki Lindén (sd), Mika Lintilä (kesk), Markus Lohi (kesk), Mikko Lundén (ps), Lauri Lyly (sd), Helena Marttila (sd), Matias Marttinen (kok), Hanna-Leena Mattila (kesk), Leena Meri (ps), Ville Merinen (sd), Anna-Kristiina Mikkonen (sd), Sari Multala (kok), Juha Mäenpää (ps), Jani Mäkelä (ps), Veijo Niemi (ps), Mira Nieminen (ps), Saku Nikkanen (sd), Anders Norrback (r), Olga Oinas-Panuma (kesk), Johanna Ojala-Niemelä (sd), Mikko Ollikainen (r), Petteri Orpo (kok), Jouni Ovaska (kesk), Martin Paasi (kok), Karoliina Partanen (kok), Mauri Peltokangas (ps), Pinja Perholehto (sd), Jorma Piisinen (ps), Mikko Polvinen (kesk), Mika Poutala (kd), Sakari Puisto (ps), Riikka Purra (ps), Susanne Päivärinta (kok), Lulu Ranne (ps), Mari Rantanen (ps), Piritta Rantanen (sd), Merja Rasinkangas (ps), Minna Reijonen (ps), Mika Riipi (kesk), Antti Rinne (sd), Anne Rintamäki (ps), Paula Risikko (kok), Jari Ronkainen (ps), Onni Rostila (ps), Wille Rydman (ps), Hanna Räsänen (kesk), Joona Räsänen (sd), Päivi Räsänen (kd), Tere Sammallahti (kok), Sari Sarkomaa (kok), Arto Satonen (kok), Sami Savio (ps), Sara Seppänen (ps), Pia Sillanpää (ps), Jenna Simula (ps), Markku Siponen (kesk), Ville Skinnari (sd), Joakim Strand (r), Jaana Strandman (ps), Timo Suhonen (sd), Ville Tavio (ps), Tytti Tuppurainen (sd), Ville Valkonen (kok), Oskari Valtola (kok), Heikki Vestman (kok), Joakim Vigelius (ps), Juha Viitala (sd), Pia Viitanen (sd), Sofia Vikman (kok), Eerikki Viljanen (kesk), Timo Vornanen (tv), Henrik Vuornos (kok), Ville Väyrynen (kok), Tuula Väätäinen (sd), Sinuhe Wallinheimo (kok), Paula Werning (sd), Henrik Wickström (r), Ben Zyskowicz (kok), Peter Östman (kd)

Ei 20: Alviina Alametsä (vihr), Tiina Elo (vihr), Timo Furuholm (vas), Atte Harjanne (vihr), Hanna Holopainen (vihr), Mari Holopainen (vihr), Veronika Honkasalo (vas), Inka Hopsu (vihr), Saara Hyrkkö (vihr), Jessi Jokelainen (vas), Mai Kivelä (vas), Anna Kontula (vas), Minja Koskela (vas), Pia Lohikoski (vas), Laura Meriluoto (vas), Krista Mikkonen (vihr), Jenni Pitko (vihr), Hanna Sarkkinen (vas), Oras Tynkkynen (vihr), Johannes Yrttiaho (vas)

Poissa 36: Sanna Antikainen (ps), Heikki Autto (kok), Eva Biaudet (r), Fatim Diarra (vihr), Markku Eestilä (kok), Tarja Filatov (sd), Bella Forsgrén (vihr), Sanni Grahn-Laasonen (kok), Timo Harakka (sd), Pia Hiltunen (sd), Anna-Kaisa Ikonen (kok), Tomi Immonen (ps), Riitta Kaarisalo (sd), Antti Kangas (ps), Mika Kari (sd), Pia Kauma (kok), Ville Kaunisto (kok), Mari Kaunistola (kok), Hilkka

Kemppi (kesk), Tuomas Kettunen (kesk), Johannes Koskinen (sd), Terhi Koulumies (kok), Suna Kymäläinen (sd), Jarmo Lindberg (kok), Mats Löfström (r), Niina Malm (sd), Timo Mehtälä (kesk), Matias Mäkynen (sd), Aino-Kaisa Pekonen (vas), Nasima Razmyar (sd), Mikko Savola (kesk), Mari-Leena Talvitie (kok), Sari Tanus (kd), Elina Valtonen (kok), Sofia Virta (vihr), Ville Vähämäki (ps)

HE 151/2026 vp · äänestys 3

Lakiehdotusten hyväksyminen JAA / hylkääminen EI

Jaa 110: Pauli Aalto-Setälä (kok), Anders Adlercreutz (r), Pekka Aittakumpu (ps), Otto Andersson (r), Miko Bergbom (ps), Sandra Bergqvist (r), Maaret Castrén (kok), Juho Eerola (ps), Ritva Elomaa (ps), Sari Essayah (kd), Noora Fagerström (kok), Kaisa Garedew (ps), Harry Harkimo (liik), Janne Heikkinen (kok), Timo Heinonen (kok), Pertti Hemmilä (kok), Petri Honkonen (kesk), Hannu Hoskonen (kesk), Laura Huhtasaari (ps), Petri Huru (ps), Antti Häkkänen (kok), Juha Hänninen (kok), Christoffer Ingo (r), Janne Jukkola (kok), Vilhelm Junnila (ps), Kaisa Juuso (ps), Arja Juvonen (ps), Aleksi Jäntti (kok), Antti Kaikkonen (kesk), Atte Kaleva (kok), Eeva Kalli (kesk), Vesa Kallio (kesk), Anne Kalmari (kesk), Teemu Keskisarja (ps), Pihla Keto-Huovinen (kok), Marko Kilpi (kok), Teemu Kinnari (kok), Pauli Kiuru (kok), Mauri Kontu (kesk), Ari Koponen (ps), Jukka Kopra (kok), Jari Koskela (ps), Hanna Kosonen (kesk), Antti Kurvinen (kesk), Sheikki Laakso (ps), Milla Lahdenperä (kok), Mia Laiho (kok), Rami Lehtinen (ps), Jarno Limnell (kok), Mika Lintilä (kesk), Markus Lohi (kesk), Mikko Lundén (ps), Matias Marttinen (kok), Hanna-Leena Mattila (kesk), Leena Meri (ps), Sari Multala (kok), Juha Mäenpää (ps), Jani Mäkelä (ps), Veijo Niemi (ps), Mira Nieminen (ps), Anders Norrback (r), Olga Oinas-Panuma (kesk), Mikko Ollikainen (r), Petteri Orpo (kok), Jouni Ovaska (kesk), Martin Paasi (kok), Karoliina Partanen (kok), Mauri Peltokangas (ps), Jorma Piisinen (ps), Mikko Polvinen (kesk), Mika Poutala (kd), Sakari Puisto (ps), Riikka Purra (ps), Susanne Päivärinta (kok), Lulu Ranne (ps), Mari Rantanen (ps), Merja Rasinkangas (ps), Minna Reijonen (ps), Mika Riipi (kesk), Anne Rintamäki (ps), Paula Risikko (kok), Jari Ronkainen (ps), Onni Rostila (ps), Wille Rydman (ps), Hanna Räsänen (kesk), Päivi Räsänen (kd), Tere Sammallahti (kok), Sari Sarkomaa (kok), Arto Satonen (kok), Sami Savio (ps), Sara Seppänen (ps), Pia Sillanpää (ps), Jenna Simula (ps), Markku Siponen (kesk), Joakim Strand (r), Jaana Strandman (ps), Ville Tavio (ps), Ville Valkonen (kok), Oskari Valtola (kok), Heikki Vestman (kok), Joakim Vigelius (ps), Sofia Vikman (kok), Eerikki Viljanen (kesk), Timo Vornanen (tv), Henrik Vuornos (kok), Ville Väyrynen (kok), Sinuhe Wallinheimo (kok), Henrik Wickström (r), Ben Zyskowicz (kok), Peter Östman (kd)

Ei 54: Alviina Alametsä (vihr), Marko Asell (sd), Kim Berg (sd), Tiina Elo (vihr), Eeva-Johanna Eloranta (sd), Seppo Eskelinen (sd), Timo Furuholm (vas), Elisa Gebhard (sd), Tuula Haatainen (sd), Lotta Hamari (sd), Timo Harakka (sd), Atte Harjanne (vihr), Eveliina Heinäluoma (sd), Hanna Holopainen (vihr), Mari Holopainen (vihr), Veronika Honkasalo (vas), Inka Hopsu (vihr), Saara Hyrkkö (vihr), Jessi Jokelainen (vas), Anette Karlsson (sd), Kimmo Kiljunen (sd), Krista Kiuru (sd), Mai Kivelä (vas), Jani Kokko (sd), Anna Kontula (vas), Minja Koskela (vas), Johan Kvarnström (sd), Hanna Laine-Nousimaa (sd), Antti Lindtman (sd), Aki Lindén (sd), Pia Lohikoski (vas), Lauri Lyly (sd), Helena Marttila (sd), Laura Meriluoto (vas), Ville Merinen (sd), Anna-Kristiina Mikkonen (sd), Krista Mikkonen (vihr), Saku Nikkanen (sd), Johanna Ojala-Niemelä (sd), Pinja Perholehto (sd), Jenni Pitko (vihr), Piritta Rantanen (sd), Antti Rinne (sd), Joona Räsänen (sd), Hanna Sarkkinen (vas), Ville Skinnari (sd), Timo Suhonen (sd), Tytti Tuppurainen (sd), Oras Tynkkynen (vihr), Juha Viitala (sd), Pia Viitanen (sd), Tuula Väätäinen (sd), Paula Werning (sd), Johannes Yrttiaho (vas)

Poissa 35: Sanna Antikainen (ps), Heikki Autto (kok), Eva Biaudet (r), Fatim Diarra (vihr), Markku Eestilä (kok), Tarja Filatov (sd), Bella Forsgrén (vihr), Sanni Grahn-Laasonen (kok), Pia Hiltunen (sd), Anna-Kaisa Ikonen (kok), Tomi Immonen (ps), Riitta Kaarisalo (sd), Antti Kangas (ps), Mika Kari (sd), Pia Kauma (kok), Ville Kaunisto (kok), Mari Kaunistola (kok), Hilkka Kemppi (kesk), Tuomas Kettunen (kesk), Johannes Koskinen (sd), Terhi Koulumies (kok), Suna Kymäläinen (sd), Jarmo Lindberg (kok), Mats Löfström (r), Niina Malm (sd), Timo Mehtälä (kesk), Matias Mäkynen (sd), Aino-Kaisa Pekonen (vas), Nasima Razmyar (sd), Mikko Savola (kesk), Mari-Leena Talvitie (kok), Sari Tanus (kd), Elina Valtonen (kok), Sofia Virta (vihr), Ville Vähämäki (ps)

HE 151/2026 vp · äänestys 4

Mietintö JAA / Hannu Hoskosen lausumaehdotus (vl 2) EI

Jaa 107: Pauli Aalto-Setälä (kok), Anders Adlercreutz (r), Pekka Aittakumpu (ps), Alviina Alametsä (vihr), Otto Andersson (r), Miko Bergbom (ps), Sandra Bergqvist (r), Maaret Castrén (kok), Juho Eerola (ps), Tiina Elo (vihr), Ritva Elomaa (ps), Sari Essayah (kd), Noora Fagerström (kok), Timo Furuholm (vas), Kaisa Garedew (ps), Harry Harkimo (liik), Janne Heikkinen (kok), Timo Heinonen (kok), Pertti Hemmilä (kok), Mari Holopainen (vihr), Veronika Honkasalo (vas), Inka Hopsu (vihr), Laura Huhtasaari (ps), Petri Huru (ps), Saara Hyrkkö (vihr), Antti Häkkänen (kok), Juha Hänninen (kok), Christoffer Ingo (r), Jessi Jokelainen (vas), Janne Jukkola (kok), Vilhelm Junnila (ps), Kaisa Juuso (ps), Arja Juvonen (ps), Aleksi Jäntti (kok), Atte Kaleva (kok), Teemu Keskisarja (ps), Pihla Keto-Huovinen (kok), Teemu Kinnari (kok), Pauli Kiuru (kok), Mai Kivelä (vas), Anna Kontula (vas), Ari Koponen (ps), Jukka Kopra (kok), Jari Koskela (ps), Minja Koskela (vas), Sheikki Laakso (ps), Milla Lahdenperä (kok), Mia Laiho (kok), Rami Lehtinen (ps), Jarno Limnell (kok), Pia Lohikoski (vas), Mikko Lundén (ps), Matias Marttinen (kok), Leena Meri (ps), Laura Meriluoto (vas), Krista Mikkonen (vihr), Juha Mäenpää (ps), Jani Mäkelä (ps), Veijo Niemi (ps), Mira Nieminen (ps), Anders Norrback (r), Mikko Ollikainen (r), Petteri Orpo (kok), Martin Paasi (kok), Karoliina Partanen (kok), Mauri Peltokangas (ps), Jorma Piisinen (ps), Jenni Pitko (vihr), Mika Poutala (kd), Sakari Puisto (ps), Riikka Purra (ps), Susanne Päivärinta (kok), Lulu Ranne (ps), Mari Rantanen (ps), Merja Rasinkangas (ps), Minna Reijonen (ps), Anne Rintamäki (ps), Paula Risikko (kok), Jari Ronkainen (ps), Onni Rostila (ps), Wille Rydman (ps), Päivi Räsänen (kd), Tere Sammallahti (kok), Hanna Sarkkinen (vas), Sari Sarkomaa (kok), Arto Satonen (kok), Sami Savio (ps), Sara Seppänen (ps), Pia Sillanpää (ps), Jenna Simula (ps), Joakim Strand (r), Jaana Strandman (ps), Ville Tavio (ps), Oras Tynkkynen (vihr), Ville Valkonen (kok), Oskari Valtola (kok), Heikki Vestman (kok), Joakim Vigelius (ps), Sofia Vikman (kok), Timo Vornanen (tv), Henrik Vuornos (kok), Ville Väyrynen (kok), Sinuhe Wallinheimo (kok), Henrik Wickström (r), Johannes Yrttiaho (vas), Ben Zyskowicz (kok), Peter Östman (kd)

Ei 22: Atte Harjanne (vihr), Hanna Holopainen (vihr), Petri Honkonen (kesk), Hannu Hoskonen (kesk), Antti Kaikkonen (kesk), Eeva Kalli (kesk), Vesa Kallio (kesk), Anne Kalmari (kesk), Mauri Kontu (kesk), Hanna Kosonen (kesk), Antti Kurvinen (kesk), Mika Lintilä (kesk), Markus Lohi (kesk), Hanna-Leena Mattila (kesk), Sari Multala (kok), Olga Oinas-Panuma (kesk), Jouni Ovaska (kesk), Mikko Polvinen (kesk), Mika Riipi (kesk), Hanna Räsänen (kesk), Markku Siponen (kesk), Eerikki Viljanen (kesk)

Tyhjää 34: Marko Asell (sd), Kim Berg (sd), Eeva-Johanna Eloranta (sd), Seppo Eskelinen (sd), Elisa Gebhard (sd), Tuula Haatainen (sd), Lotta Hamari (sd), Timo Harakka (sd), Eveliina Heinäluoma (sd), Anette Karlsson (sd), Kimmo Kiljunen (sd), Krista Kiuru (sd), Jani Kokko (sd), Johan Kvarnström (sd), Hanna Laine-Nousimaa (sd), Antti Lindtman (sd), Aki Lindén (sd), Lauri Lyly (sd), Helena Marttila (sd), Ville Merinen (sd), Anna-Kristiina Mikkonen (sd), Saku Nikkanen (sd), Johanna Ojala-Niemelä (sd), Pinja Perholehto (sd), Piritta Rantanen (sd), Antti Rinne (sd), Joona Räsänen (sd), Ville Skinnari (sd), Timo Suhonen (sd), Tytti Tuppurainen (sd), Juha Viitala (sd), Pia Viitanen (sd), Tuula Väätäinen (sd), Paula Werning (sd)

Poissa 36: Sanna Antikainen (ps), Heikki Autto (kok), Eva Biaudet (r), Fatim Diarra (vihr), Markku Eestilä (kok), Tarja Filatov (sd), Bella Forsgrén (vihr), Sanni Grahn-Laasonen (kok), Pia Hiltunen (sd), Anna-Kaisa Ikonen (kok), Tomi Immonen (ps), Riitta Kaarisalo (sd), Antti Kangas (ps), Mika Kari (sd), Pia Kauma (kok), Ville Kaunisto (kok), Mari Kaunistola (kok), Hilkka Kemppi (kesk), Tuomas Kettunen (kesk), Marko Kilpi (kok), Johannes Koskinen (sd), Terhi Koulumies (kok), Suna Kymäläinen (sd), Jarmo Lindberg (kok), Mats Löfström (r), Niina Malm (sd), Timo Mehtälä (kesk), Matias Mäkynen (sd), Aino-Kaisa Pekonen (vas), Nasima Razmyar (sd), Mikko Savola (kesk), Mari-Leena Talvitie (kok), Sari Tanus (kd), Elina Valtonen (kok), Sofia Virta (vihr), Ville Vähämäki (ps)

O 20/2024 vp · äänestys 5

Mietinnön lausumaehdotus 1 JAA / Pia Lohikosken lausumaehdotus EI

Jaa 109: Pauli Aalto-Setälä (kok), Pekka Aittakumpu (ps), Marko Asell (sd), Kim Berg (sd), Miko Bergbom (ps), Juho Eerola (ps), Ritva Elomaa (ps), Seppo Eskelinen (sd), Kaisa Garedew (ps), Elisa Gebhard (sd), Lotta Hamari (sd), Timo Harakka (sd), Atte Harjanne (vihr), Harry Harkimo (liik), Janne Heikkinen (kok), Eveliina Heinäluoma (sd), Pertti Hemmilä (kok), Hanna Holopainen (vihr), Hannu Hoskonen (kesk), Laura Huhtasaari (ps), Petri Huru (ps), Juha Hänninen (kok), Janne Jukkola (kok), Vilhelm Junnila (ps), Kaisa Juuso (ps), Arja Juvonen (ps), Antti Kaikkonen (kesk), Atte Kaleva (kok), Eeva Kalli (kesk), Vesa Kallio (kesk), Anne Kalmari (kesk), Anette Karlsson (sd), Teemu Keskisarja (ps), Kimmo Kiljunen (sd), Teemu Kinnari (kok), Jani Kokko (sd), Mauri Kontu (kesk), Ari Koponen (ps), Jari Koskela (ps), Antti Kurvinen (kesk), Johan Kvarnström (sd), Sheikki Laakso (ps), Milla Lahdenperä (kok), Mia Laiho (kok), Hanna Laine-Nousimaa (sd), Rami Lehtinen (ps), Antti Lindtman (sd), Aki Lindén (sd), Mika Lintilä (kesk), Markus Lohi (kesk), Mikko Lundén (ps), Lauri Lyly (sd), Helena Marttila (sd), Hanna-Leena Mattila (kesk), Leena Meri (ps), Ville Merinen (sd), Anna-Kristiina Mikkonen (sd), Juha Mäenpää (ps), Jani Mäkelä (ps), Veijo Niemi (ps), Mira Nieminen (ps), Saku Nikkanen (sd), Olga

Oinas-Panuma (kesk), Johanna Ojala-Niemelä (sd), Jouni Ovaska (kesk), Martin Paasi (kok), Karoliina Partanen (kok), Mauri Peltokangas (ps), Pinja Perholehto (sd), Jorma Piisinen (ps), Mikko Polvinen (kesk), Sakari Puisto (ps), Riikka Purra (ps), Susanne Päivärinta (kok), Lulu Ranne (ps), Mari Rantanen (ps), Piritta Rantanen (sd), Merja Rasinkangas (ps), Minna Reijonen (ps), Mika Riipi (kesk), Antti Rinne (sd), Anne Rintamäki (ps), Paula Risikko (kok), Jari Ronkainen (ps), Onni Rostila (ps), Wille Rydman (ps), Hanna Räsänen (kesk), Joona Räsänen (sd), Päivi Räsänen (kd), Sami Savio (ps), Sara Seppänen (ps), Pia Sillanpää (ps), Jenna Simula (ps), Markku Siponen (kesk), Ville Skinnari (sd), Jaana Strandman (ps), Timo Suhonen (sd), Ville Tavio (ps), Tytti Tuppurainen (sd), Heikki Vestman (kok), Joakim Vigelius (ps), Juha Viitala (sd), Pia Viitanen (sd), Eerikki Viljanen (kesk), Timo Vornanen (tv), Henrik Vuornos (kok), Tuula Väätäinen (sd), Paula Werning (sd), Peter Östman (kd)

Ei 50: Anders Adlercreutz (r), Alviina Alametsä (vihr), Otto Andersson (r), Sandra Bergqvist (r), Maaret Castrén (kok), Tiina Elo (vihr), Sari Essayah (kd), Noora Fagerström (kok), Timo Furuholm (vas), Timo Heinonen (kok), Mari Holopainen (vihr), Veronika Honkasalo (vas), Petri Honkonen (kesk), Inka Hopsu (vihr), Saara Hyrkkö (vihr), Antti Häkkänen (kok), Christoffer Ingo (r), Jessi Jokelainen (vas), Aleksi Jäntti (kok), Pihla Keto-Huovinen (kok), Marko Kilpi (kok), Pauli Kiuru (kok), Mai Kivelä (vas), Anna Kontula (vas), Jukka Kopra (kok), Minja Koskela (vas), Hanna Kosonen (kesk), Pia Lohikoski (vas), Matias Marttinen (kok), Laura Meriluoto (vas), Krista Mikkonen (vihr), Sari Multala (kok), Anders Norrback (r), Mikko Ollikainen (r), Petteri Orpo (kok), Jenni Pitko (vihr), Mika Poutala (kd), Hanna Sarkkinen (vas), Sari Sarkomaa (kok), Arto Satonen (kok), Joakim Strand (r), Oras Tynkkynen (vihr), Ville Valkonen (kok), Oskari Valtola (kok), Sofia Vikman (kok), Ville Väyrynen (kok), Sinuhe Wallinheimo (kok), Henrik Wickström (r), Johannes Yrttiaho (vas), Ben Zyskowicz (kok)

Poissa 40: Sanna Antikainen (ps), Heikki Autto (kok), Eva Biaudet (r), Fatim Diarra (vihr), Markku Eestilä (kok), Eeva-Johanna Eloranta (sd), Tarja Filatov (sd), Bella Forsgrén (vihr), Sanni Grahn-Laasonen (kok), Tuula Haatainen (sd), Pia Hiltunen (sd), Anna-Kaisa Ikonen (kok), Tomi Immonen (ps), Riitta Kaarisalo (sd), Antti Kangas (ps), Mika Kari (sd), Pia Kauma (kok), Ville Kaunisto (kok), Mari Kaunistola (kok), Hilkka Kemppi (kesk), Tuomas Kettunen (kesk), Krista Kiuru (sd), Johannes Koskinen (sd), Terhi Koulumies (kok), Suna Kymäläinen (sd), Jarno Limnell (kok), Jarmo Lindberg (kok), Mats Löfström (r), Niina Malm (sd), Timo Mehtälä (kesk), Matias Mäkynen (sd), Aino-Kaisa Pekonen (vas), Nasima Razmyar (sd), Tere Sammallahti (kok), Mikko Savola (kesk), Mari-Leena Talvitie (kok), Sari Tanus (kd), Elina Valtonen (kok), Sofia Virta (vihr), Ville Vähämäki (ps)

Lähteet ja tekotapa. Eduskunnan asiakirjat, täysistuntojen pöytäkirjat ja valiokuntien julkiset asiakirjat (eduskunnan avoin data, CC BY 4.0); kotimainen media; esitysten valmistelutiedot: valtioneuvoston hankeikkuna (CC BY 4.0), tilanne 2.11.2026. Valtiopäivä on koottu tekoälyavusteisesti: asiakirjojen ja puheenvuorojen tiivistelmät on tuotettu koneellisesti. Kansikuva on luotu tekoälyllä. Luvut ja asiakirjatunnukset tarkistetaan koneellisesti lähteistä. Tarkista sanamuodot linkitetystä alkuperäisestä lähteestä ennen lainaamista.